

Mednarodni dan gozdov 2025 v znamenju sajenja medovitih dreves

Mednarodni dan gozdov je letos potekal pod geslom: Gozd in hrana. Po Sloveniji so se zvrstili različni dogodki za promocijo gozdov, osrednji pa je bil v Apačah. Tam je pod častnim pokroviteljstvom predsednice Republike Slovenije potekala delovna akcija obnove poškodovanega gozda in sajenje medovitih in plodonosnih dreves v gozdu, ki ga je pred dvema letoma opustošil vetrolom.

Na dogodku z namenom so udeležencem predstavili razsežnosti vetroloma iz leta 2023 in pomena sonaravnega gospodarjenja z gozdovi. Pomen gozdov, gozdarstva in obnove gozdov v luči zmanjševanja negativnih posledic podnebnih sprememb je prepoznala tudi predsednica Republike Slovenije dr. Nataša Pirc Musar, ki je bila častna pokroviteljica dogodka. Predsednica je ob tej priložnosti izpostavila, da slovenska gozdarska šola dosledno upošteva principe sonaravnega, traj-

nostnega in večnamenskega upravljanja z gozdovi ter se zahvalila Zavodu za gozdove Slovenije za predano delo pri upravljanju gozdov ne glede na lastništvo. Poleg predsednice sta zbrane nagovorila tudi ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Mateja Čalušič in župan Občine Apače dr. Andrej Steyer.

Čeprav imajo gozdovi v Sloveniji zaradi dolgoletnega sonaravnega gospodarjenja z njimi več kot 90-odstotno sposobnost samodejne, naravne obnove, pa je sajenje sadik ali setev semena potrebna v primerih močno poškodovanih gozdov, ko naravna nasemenitev ni možna ali zaradi potrebe varstva tal pred erozijo oziroma preprečevanja razraščanja invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst. S sajenjem sadik gozdnega drevja želi Zavod za gozdove Slovenije povečati tudi številčnost plodonosnih in manjšinskih drevesnih ter tako izboljšati vrstno pestrost gozdov

Slika 1: Predsednico Slovenije dr. Natašo Pirc Musar je sprejel direktor ZGS Gregor Danev skupaj z ministrico Matejo Čalušič in lastnico gozda Alojzijo Strmšek, kjer je potekala obnova (foto: ZGS)

Slika 2: Dogodek v Apačah je potekal pod častnim pokroviteljstvom predsednice Republike Slovenije dr. Nataše Pirc Musar (foto: Matjaž Klemenc, UPRS)

Slika 3: Udeleženci dogodka so posadili 2000 sadik večinoma hrasta, poleg tega pa tudi lipe, divje češnje, divje hruške in divje jabolane, kar bo povečalo pestrost tamkajšnjih gozdov in nudilo hrano prostoživečim živalim (foto: ZGS)

in prispevati k izboljšanju habitatov za nekatere redke ali ogrožene živalske vrste. Varstvo in ohranitev populacij plodonosnih drevesnih vrst v gozdovih predstavlja pomemben del prizadevanj za izboljšanje biotske raznovrstnosti v gozdnih ekosistemih. Temu posvečamo tudi pomembno pozornost v razvojnih projektih, ki odkrivajo neizkoriščen potencial divjih sadnih vrst (FruitDiv). V Apačah so udeleženci dogodka posadili 2000 sadik večinoma hrasta, poleg tega pa tudi lipe, divje češnje, divje hruške in divje jabolane, kar bo povečalo pestrost tamkajšnjih gozdov, nudilo hrano prostoživečim živalim in bo bogat vir čebelje paše in medu.

Direktor Zavoda za gozdove Slovenije Gregor Danev je v nagovoru poudaril: *»Mednarodni dan gozdov je praznik vseh gozdarjev in lastnikov gozdov, ki vsakodnevno skrbijo za gozdove, da bodo tudi v prihodnje uspešno opravljali svoje številne funkcije, med katerimi so tudi zagotavljanje hrane, podpora kmetijstvu in blaženje podnebnih ekstremov. Zato moramo z gozdovi ravnati skrbno.«*

Dogodek je imel tudi mednarodno razsežnost, saj je bil cilj prenesti dobre prakse slovenske gozdarske šole tudi v druge države sveta. Znanje in izkušnje pri sonaravnem gospodarjenju z gozdovi v Sloveniji so dragocen prispevek k premagovanju izzivov, s katerimi se sooča gozdarstvo na globalnem nivoju. Podjetje Impact Hero, ki vodi različne »zelene« projekte po svetu, je tako podkrepilo sporočilo obnove gozda v Apačah s sajenjem dodatnih 2000 sadik v državah v razvoju, kjer se tudi močno kažejo posledice podnebnih sprememb. Omenjeno podjetje je doslej skupaj z različnimi drugimi podjetji, med njimi tudi slovenskimi, prispevalo k sajenju več kot treh milijonov dreves po svetu.

Ključni poudarki mednarodnega dneva

Mednarodni dan gozdov je v poznih sedemdesetih letih prejšnjega stoletja uvedla Organizacija Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) in vsako leto poteka z namenom ozaveščanja o pomenu gozdov za ljudi. S ključnimi poudarki ob

Slika 4: Skupaj sta sadili tudi direktorica Gozdarskega inštituta Slovenije dr. Nike Krajnc in ministrica Maja Čalušić (foto: ZGS)

Slika 5: Pri delu so pomagali tudi dijaki Srednje lesarske in gozdarske šole Maribor (foto: ZGS)

Slika 6: Po opravljenem delu je poškodovani del gozda izgedal veliko bolj obetavno (foto: ZGS)

letošnjem mednarodnem dnevi želi FAO poudariti, kako so gozdovi pomembni za posredno ali neposredno zagotavljanje hrane.

Gozdovi zagotavljajo hrano, zdravila in preživetje za več kot pet milijard ljudi po vsem svetu, ki uporabljajo gozdne in ne-lesne gozdne proizvode za hrano, zdravila in preživetje. Gozdovi in drevesa so bogat vir oreščkov, sadja, semen, korenin, gomoljev, listov, gob, medu, divjačine in žuželk, ki zagotavljajo bistvena hranila za prehrano ljudi. Številni uporabljajo les tudi kot vir energije za kuhanje. Gozdovi podpirajo kmetijstvo, saj zagotavljajo dom za opraševalce, pomagajo ohranjati zdrava tla, zadržujejo vodo, ponujajo hrano in senco za živino, uravnavajo temperature ter delujejo kot naravne vetrobranske pregrade za posevke, hkrati pa prispevajo k nastajanju padavin, ki so nujne za kmetijske potrebe. Divji sorodniki sadnih dreves v gozdovih predstavljajo pomemben vir genetske raznolikosti sadnih vrst, kot so odpornost na škodljivce, bolezni in sušo, kar je ključnega pomena za zagotavljanje trajnostnih kmetijskih praks in izpolnjevanje

zahtev po zanesljivi preskrbi s hrano. Divjačina je pomemben vir beljakovin za avtohtona ljudstva in podeželske skupnosti, vse bolj pa je pogosta tudi v prehrani sodobnega človeka. Poleg tega so gozdovi ključni za zagotavljanje čiste vode, od katere so odvisni ekosistemi ter prehranska varnost in prehrana ljudi.

Tina DOLENC
Zavod za gozdove Slovenije

